

Súd: Najvyšší súd SR
Spisová značka: 4Cdo/193/2022
Identifikačné číslo spisu: 8118208957
Dátum vydania rozhodnutia: 14.12.2023
Meno a priezvisko: JUDr. Mario Dubaň
Funkcia: sudca
ECLI: ECLI:SK:NSSR:2023:8118208957.1

UZNESENIE

Najvyšší súd Slovenskej republiky v spore žalobkyne K. A., narodenej XX. O. XXXX, Z., K. Š. XXX, zastúpenej advokátom JUDr. Igorom Šafrankom, Svidník, Sovietskych hrdinov 163/66, proti žalovanej obchodnej spoločnosti BL Finance, s. r. o., Bratislava, Šoltésovej 14, IČO: 44 307 683, zastúpenej advokátskou kanceláriou SOUKENÍK - ŠTRPKA, s. r. o., Bratislava, Šoltésovej 14, IČO: 36 862 711, o primerané finančné zadost'učinenie vo výške 3 142,90 eura s príslušenstvom, vedenom na Okresnom súde Prešov pod sp. zn. 19Csp/155/2018, o dovolaní žalovanej proti rozsudku Krajského súdu v Prešove z 25. apríla 2022 sp. zn. 8CoCsp/50/2021 v spojení s opravným uznesením z 30. júna 2022, takto

rozhodol:

Dovolanie o d m i e t a.

Žalobkyni priznáva náhradu trov dovolacieho konania voči žalovanej v plnom rozsahu.

Odôvodnenie

1. Okresný súd Prešov (ďalej len „súd prvej inštancie“ alebo „prvoinštančný súd“) rozsudkom z 09. septembra 2021 č. k. 19Csp/155/2018-123 I. uložil žalovanej povinnosť zaplatiť žalobkyni primerané finančné zadost'učinenie vo výške 1 094,60 eura do 3 dní od právoplatnosti rozsudku; v prevyšujúcej časti žalobu zamietol; III. žalobkyni priznal vo vzťahu k žalovanej nárok na 100 % náhradu trov konania z prisúdenej istiny.

1.1. V odôvodnení rozhodnutia uviedol, že žalobkyňa sa podanou žalobou domáhala voči žalovanej zaplataenia primeraného finančného zadost'učinenia vo výške 3 142,90 eura s poukazom na to, že v obnovenom konaní, ktoré sa viedlo pod sp. zn. 19C/22/2016 proti nej ako spotrebiteľke, bola v celom rozsahu žaloba zamietnutá a ako spotrebiteľka bola úspešná. Súd prvej inštancie po vykonanom dokazovaní zistil skutkový stav, podľa ktorého bola žalovaná suma vymožená od žalobkyne v exekučnom konaní v dôsledku právoplatného platobného rozkazu, ale súd povolil obnovu konania v tejto veci a následne rozhodol o zamietnutí žaloby voči nej. Súd prvej inštancie s poukazom na účel inštitútu primeraného finančného zadost'učinenia konštatoval, že cieľom primeraného finančného zadost'učinenia by malo byť dovriešenie ochrany porušeného základného práva v prípadoch, v ktorých sa zistilo, že k

porušení došlo spôsobom, ktorý vyžaduje poskytnutie vyššieho stupňa ochrany, nielen deklaráciu porušenia, prípadne ďalšie konanie bez porušovania základného práva. Poukázal na to, že v danom prípade bol súdom vydaný platobný rozkaz v konaní, v ktorom neboli preskúmané neprijateľné zmluvné podmienky. Žalovanej (v tomto konaní žalobkyni) bol platobný rozkaz riadne doručený, odpor voči nemu nepodala, až následne keď došlo k exekúcii, podala návrh na povolenie obnovy konania. Súd obnovu konania rešpektujúc jej práva spotrebiteľky a neznalosť právneho vedomia o neprijateľných zmluvných podmienkach akceptoval a obnovu konania povolil. Súd prvej inštancie uviedol, že pohľadávka na základe právoplatného a vykonateľného exekučného titulu a to platobného rozkazu Okresného súdu Prešov zo dňa 11. júna 2007 č.k. 18Rob/738/2005-22 bola vymožená v exekučnom konaní v roku 2012, kedy podaním doručeným súdu 3. septembra 2012 súdny exekútor vrátil poverenie na vykonanie exekúcie s tým, že exekučné konanie bolo skončené vymožením.

1.2. Ohľadom námietky žalovanej strany o nedostatku jej vecnej pasívnej legitímácie súd poukázal na to, že v konaní o povolení obnovy vedenom pod sp. zn. 18Cb/84/2012 spoločnosť BL Finance, s.r.o. vystupovala po námietke GE Money, s.r.o. ako pasívne legitímovaná strana sporu, pričom z obsahu a konštatácií odvolacieho (zrušujúceho) rozhodnutia vyplývalo, že aj odvolací súd vyslovil právny názor o pasívnej vecnej legitímácii žalovanej, lebo ak by žalovaná BL Finance, s.r.o. nebola zodpovedným za vznik bezdôvodného obohatenia, odvolací súd by neuvažoval o jej zodpovednosti za zaplatenie primeraného finančného zadost'učinenia. Súd prvej inštancie tiež uviedol, že pokiaľ by túto námietku považoval za dôvodnú, bol by aj z tohto dôvodu zamietol nárok žalobkyne v zmysle skoršieho rozhodnutia. Rovnako za nedôvodnú, s prihliadnutím na právny názor odvolacieho súdu, považoval prvoinštančný súd vznesenú námietku premlčania, pretože ako vyplývalo z odôvodnenia odvolacieho rozhodnutia, k úspešnému uplatneniu práva došlo až právoplatným rozhodnutím súdu prvej inštancie o zamietnutí žaloby zo dňa 30. októbra 2017 sp. zn. 19C/22/2016, ktorý nadobudol právoplatnosť 23. januára 2018 a žaloba o primerané finančné zadost'učinenie bola doručená súdu 7. augusta 2018, teda bola doručená vo všeobecnej 3-ročnej premlčacej lehote, ktorá sa na tieto nároky uplatňuje.

1.3. Súd prvej inštancie považoval v danom prípade za primeranú výšku zadost'učinenia sumu rovnajúcu sa polovici vymoženej sumy za nezaplatenie istiny 384,10 eura, teda sumu 1 094,60 eura. Súd zohľadnil, že bola vymožená suma niekoľkokrát prevyšujúca istinu, navýšená o úžerné úroky aj neprimerane vysoké úroky z omeškania - až 0,1 % denne. Uviedol, že ani jeden zo zodpovedných subjektov nevyslovil po právoplatnosti vydaných rozhodnutí ospravedlnenie žalobkyni ako spotrebiteľke za prípadné porušenie jej spotrebiteľských práv, ktoré bolo deklarované týmito rozhodnutiami. Zároveň z postoja žalovanej nevyplýval ani náznak ľútosti nad prípadným porušením práv spotrebiteľky, napriek tomu, že ochrana spotrebiteľa je stabilnou a rešpektovanou súčasťou právneho poriadku Slovenskej republiky.

1.4. O nároku na náhradu trov konania súd prvej inštancie rozhodol podľa § 255 ods. 1 a § 262 ods. 1, 2 zákona č. 160/2015 Z. z. Civilného sporového poriadku v znení neskorších predpisov (ďalej len „CSP“).

2. Krajský súd v Prešove (ďalej len „odvolací súd“) na odvolanie žalovanej rozsudkom z 25. apríla 2022 sp. zn. 8CoCsp/50/2021 v spojení s opravným uznesením z 30. júna 2022 rozhodnutie súdu prvej inštancie potvrdil. Zároveň žalobkyni priznal nárok na náhradu trov odvolacieho konania v rozsahu 100 %. Odvolací súd dospel k záveru, že vo veci sa v dostatočnom rozsahu zistil skutkový stav a zo zistených skutočností bol vyvedený správny právny záver. Poukázal na to, že vo veci 19C/22/2016 Okresného súdu Prešov sa žalobkyňa (v tomto konaní v postavení žalovanej) domáhala zaplatenia 382,10 eura, pričom rozsudok súdu prvej inštancie sp. zn. 19C/22/2016-73 zo dňa 7. marca 2016, ktorým bola žaloba zamietnutá, tak nadobudol právoplatnosť a vykonateľnosť dňa 23. januára 2018. Vo vzťahu k takto uplatneným nárokom mala žalobkyňa v konaní plný úspech a podľa odvolacieho súdu tak bol naplnený predpoklad úspešného uplatnenia porušenia práva alebo povinnosti umožňujúci žalobkyni požadovať od žalovanej právo na primerané finančné zadost'učinenie. V tejto súvislosti podotkol, že žaloba o primerané finančné zadost'učinenie bola podaná dňa 7. augusta 2018, teda v čase, keď ešte neuplynula všeobecná trojročná premlčacia doba vyplývajúca z ustanovenia § 101 Občianskeho

zákonníka (ďalej len „OZ“). Odvolací súd uviedol, že v prejednávanej veci primerané finančné zadosťučinenie vo výške 1 094,60 eura bolo priznané žalobkyni za nerešpektovanie právnych predpisov zameraných na ochranu spotrebiteľa v súvislosti so Zmluvou o revolvingovom úvere č. 1011841432 zo dňa 24. mája 2002 uzatvorenou medzi žalobkyňou a právnym predchodcom žalovanej, pričom porušenie týchto predpisov bolo konštatované v konaní vedenom na Okresnom súde Prešov pod sp. zn. 19C/22/2016 v rámci obnovy konania, v ktorom bola žaloba o zaplatenie 382,10 eura zamietnutá. Súd konštatoval, že Zmluva o revolvingovom úvere obsahovala neprijateľné zmluvné podmienky, a to ustanovenie o zmluvnej pokute vo výške 20 % ročne a úroková miera vo výške 29,52 % v rozpore s dobrými mravmi podľa § 39 OZ. Odvolací súd konštatoval, že aj keď zákon nevyžaduje pre vznik práva na primerané finančné zadosťučinenie, aby spotrebiteľovi bola privedená nejaká ujma, v prejednávanej veci vznik ujmy na strane žalobkyne vznikol a to vymožením pohľadávky v exekučnom konaní vo výške 2 375,61 eura a trov exekúcie 767,29 eura, ktorá bola vymožená na základe zmluvy o revolvingovom úvere, v ktorej boli v neskoršom konaní o obnove konania súdom konštatované neprijateľné zmluvné podmienky. Žalovaná pritom aj napriek vedomiu, že došlo k zrušeniu platobného rozkazu v dôsledku povolennej obnovy konania, zotrvala na žalobe a nevzdala sa svojho nároku. K žalovanou namietanej pasívnej vecnej legitímácii odvolací súd uviedol, že vstupom žalovanej do konania sp. zn. 19C/22/2016 na miesto žalobcu, v ktorom bolo konštatované porušenie právnych predpisov zameraných na ochranu spotrebiteľa v súvislosti so Zmluvou o revolvingovom úvere č. 1011841432 zo dňa 24. mája 2002, mala (v tomto konaní) žalovaná aktívnu vecnú legitímáciu na vymoženie uplatnenej pohľadávky, teda sa stala subjektom práva, ktoré jej vyplýva z hmotného práva. Odvolací súd uzavrel, že ak bola aktívne vecne legitímovaná v základnom konaní, kde boli konštatované neprijateľné zmluvné podmienky a rozpor s dobrými mravmi v spotrebiteľskej zmluve, zostáva žalovanej zachovaná vecná legitímácia aj v súvisiacom konaní o primerané finančné zadosťučinenie. Napokon dospel k záveru, že za primerané, vzhľadom na všetky okolnosti prípadu, je potrebné považovať finančné zadosťučinenie vo výške 1 094,60 eura tak, ako to priznal a odôvodnil súd prvej inštancie, keďže takto priznané finančné zadosťučinenie je vyrovnaním ujmy žalobkyni, ktorá jej vznikla a je akousi určitou satisfakciou za stav, ktorý musela v dôsledku konania žalovanej trpieť. O trovách odvolacieho konania rozhodol podľa § 396 ods. 1 v spojení s § 255 ods. 1 a § 262 CSP.

3. Proti tomuto rozhodnutiu odvolacieho súdu podala žalovaná (ďalej aj „dovolateľka“) dovolanie, ktoré odôvodnila poukazom na ustanovenie § 421 ods. 1 písm. b) CSP.

3.1. Namietala, že súdy nesprávne právne posúdili otázku charakteru nároku na primerané finančné zadosťučinenie a otázku subjektu zodpovednosti za porušenie práva alebo povinnosti ustanovenej zákonom o ochrane spotrebiteľa a osobitnými predpismi, čo malo dopad na správnosť posúdenia jej pasívnej vecnej legitímácie. Podľa žalovanej je primerané finančné zadosťučinenie nárokom mimozmluvným, vyplývajúcim z deliktuálnej zodpovednosti dodávateľa, a preto v prípade singulárnej sukcesie nie je daná zodpovednosť postupníka za porušenie ustanovení o ochrane spotrebiteľa dodávateľom (postupcom). Ďalej uviedla, že zodpovednosť za bezdôvodné obohatenie a zodpovednosť za porušenie ustanovení o ochrane spotrebiteľa zakladajúce právo na primerané finančné zadosťučinenie sú dva samostatné nároky, pričom právo na zaplatenie jedného z nich automaticky neznamená aj právo na zaplatenie druhého z nich od tej istej osoby. V tejto súvislosti poukázala na to, že jej nebolo umožnené vstúpiť do konania o povolenie obnovy konania s odôvodnením, že konanie o povolenie obnovy konania sa netýka spoločnosti BL Finance, s. r. o. (teraz žalovanej), a preto pokiaľ súd nevidel na podklade zmluvy o postúpení pohľadávky dôvod na pasívnu vecnú legitímáciu žalovanej, niet žiadneho dôvodu, aby pasívnu vecnú legitímáciu posudzoval inak v konaní o zaplatenie primeraného finančného zadosťučinenia. Žalovaná ďalej zdôraznila, že jedným z predpokladov na priznanie práva na primerané finančné zadosťučinenie je preukázanie zodpovednosti toho, od koho si spotrebiteľ právo na zaplatenie primeraného finančného zadosťučinenia uplatňuje. Na základe analógie je právo na zaplatenie primeraného finančného zadosťučinenia osobne späté s osobou, ktorý sa dopustila porušenia práv alebo povinností vyplývajúcich z predpisov o ochrane spotrebiteľa, a teda právo na primerané finančné zadosťučinenie je potrebné posudzovať podľa ustanovení upravujúcich právo na náhradu nemajetkovej ujmy. Žalovaná bola názoru, že jedinou osobou, ktorá zodpovedá za porušenie zákona o ochrane spotrebiteľa, je spoločnosť GE Money, a.s., keďže len táto mala možnosť ovplyvniť obsah zmluvného

záväzku so žalobcom.

3.2. Vzhľadom na uvedené navrhla, aby dovolací súd napadnuté rozhodnutie zrušil a vec vrátil odvolaciemu súdu na ďalšie konanie. Zároveň žiadala o odklad vykonateľnosti napadnutého rozhodnutia.

4. Žalobkyňa vo vyjadrení k dovolaniu uviedla, že súd v základnom konaní, ktoré bolo vedené na Okresnom súde Prešov pod sp. zn. 19C/22/2016, zistil porušenie jej spotrebiteľského práva žalovanou. Právny predchodca žalovanej nemôže byť pasívne vecne legitimovaným v konaní o primeranom finančnom zadost'učinení už len preto, že voči nemu neuplatnila v žiadnom konaní porušenie spotrebiteľského práva. Rozsah porušenia spotrebiteľského práva je pritom definovaný rozsudkom v základnom konaní. Vzhľadom na to navrhla podané dovolanie zamietnuť.

5. Podľa § 444 ods. 1 CSP dovolací súd môže na návrh odložiť vykonateľnosť napadnutého rozhodnutia, ak sú tu dôvody hodné osobitného zreteľa.

6. Dovolací súd nezistil splnenie podmienok pre odklad vykonateľnosti dovolaním napadnutého rozhodnutia podľa ustanovenia § 444 ods. 1 CSP a v súlade s ustálenou praxou o tom nevydal samostatné rozhodnutie. Uvedený procesný postup z ústavnoprávneho hľadiska považuje za udržateľný aj Ústavný súd Slovenskej republiky (m. m. IV. ÚS 158/2022, IV. ÚS 442/2022).

7. Najvyšší súd Slovenskej republiky (ďalej aj „najvyšší súd“ alebo „dovolací súd“) ako súd dovolací (§ 35 CSP) po zistení, že dovolanie podala v stanovenej lehote (§ 427 ods. 1 CSP) strana zastúpená v súlade so zákonom (§ 429 ods. 1 CSP), v ktorej neprospech bolo napadnuté rozhodnutie vydané (§ 424 CSP), bez nariadenia pojednávania (§ 443 CSP) dospel k záveru, že dovolanie je potrebné odmietnuť.

8. V zmysle § 419 CSP je proti rozhodnutiu odvolacieho súdu dovolanie prípustné, (len) ak to zákon pripúšťa. To znamená, že ak zákon výslovne neuvádza, že dovolanie je proti tomu - ktorému rozhodnutiu odvolacieho súdu prípustné, nemožno také rozhodnutie (úspešne) napadnúť dovolaním. Rozhodnutia odvolacieho súdu, proti ktorým je dovolanie prípustné, sú vymenované v ustanoveniach § 420 a § 421 CSP.

9. Podľa § 421 ods. 1 CSP je dovolanie prípustné proti rozhodnutiu odvolacieho súdu, ktorým sa potvrdilo alebo zmenilo rozhodnutie súdu prvej inštancie, ak rozhodnutie odvolacieho súdu záviselo od vyriešenia právnej otázky, a/ pri ktorej riešení sa odvolací súd odklonil od ustálenej rozhodovacej praxe odvolacieho súdu, b/ ktorá v rozhodovacej praxi odvolacieho súdu ešte nebola vyriešená alebo c/ je dovolacím súdom rozhodovaná rozdielne.

10. Dovolanie prípustné podľa § 421 CSP možno odôvodniť iba tým, že rozhodnutie spočíva v nesprávnom právnom posúdení veci (§ 432 ods. 1 CSP). Dovolací dôvod sa vymedzí tak, že dovolateľ uvedie právne posúdenie veci, ktoré pokladá za nesprávne, a uvedie, v čom spočíva nesprávnosť tohto právneho posúdenia (§ 432 ods. 2 CSP).

11. Dovolací súd je dovolacími dôvodmi viazaný (§ 440 CSP). Dovolacím dôvodom je nesprávnosť vytýkaná v dovolaní (porovnaj § 428 CSP). Pokiaľ nemá dovolanie vykazovať nedostatky, ktoré v konečnom dôsledku vedú k jeho odmietnutiu podľa § 447 písm. f) CSP, je (procesnou) povinnosťou dovolateľa vysvetliť v dovolaní zákonu zodpovedajúcim spôsobom, z čoho vyvodzuje prípustnosť dovolania a v dovolaní náležite vymedziť dovolací dôvod (§ 420 CSP alebo § 421 CSP v spojení s § 431 ods. 1 CSP a § 432 ods. 1 CSP). V dôsledku spomenutej viazanosti dovolací súd neprejednáva dovolanie nad rozsah, ktorý dovolateľ vymedzil v dovolaní uplatneným dovolacím dôvodom.

12. Žalovaná prípustnosť svojho dovolania vyvodzovala z ustanovenia § 421 ods. 1 písm. b) CSP.

13. Dovolací súd v tejto súvislosti zdôrazňuje, že je viazaný iba vymedzením právnej otázky, od ktorej záviselo rozhodnutie odvolacieho súdu, ktoré považuje dovolateľ za nesprávne, nie však už určením, pod

ktorý prípad prípustnosti jej riešenia (§ 421 ods. 1 CSP) táto otázka spadá. Z uvedeného dôvodu dovolací súd z hľadiska prípustnosti dovolania posudzuje (iba) materiálny substrát samotného dovolacieho konania spočívajúci vo vymedzení právnej otázky a predstretí vlastnej argumentácie dovolateľa v zmysle § 432 ods. 2 CSP, súčasne zohľadňujúc vlastnú rozhodovaciu prax (iura novit curia, 4Cdo/11/2021, 8Cdo/54/2018, I. ÚS 51/2020).

14. Vzhľadom na to, že dovolateľka v podanom dovolaní značne nesúrodo vyjadruje definitívnu podobu právnej otázky podľa § 421 CSP, dovolací súd posudzujúc obsah dovolania ako celok ústavne súladným spôsobom (porovnaj nález Ústavného súdu SR sp. zn. I. ÚS 336/2019) z neho vyabstrahoval podstatu právnej otázky, ktorej preskúmania sa dovolateľka domáha, a to posúdenie pasívnej vecnej legitímácie v spore o zaplatenie primeraného finančného zadost'učinenia v prípade postúpenia pohľadávky, v súvislosti s ktorou došlo k porušeniu právnych predpisov predpokladanému ustanovením § 3 ods. 5 vety tretej zákona č. 250/2007 Z. z. o ochrane spotrebiteľa.

15. Právnym posúdením veci je aplikácia práva na zistený skutkový stav. Je to činnosť súdu spočívajúca v podradení zisteného skutkového stavu príslušnej právnej norme, ktorá vedie súd k záveru o právach a povinnostiach účastníkov právneho vzťahu. Súd pri tejto činnosti rieši právne otázky (questio iuris). Ich riešeniu predchádza riešenie skutkových otázok (questio facti), teda zistenie skutkového stavu. Právne posúdenie je všeobecne nesprávne, ak sa súd dopustil omylu pri tejto činnosti, t. j. ak posúdil vec podľa právnej normy, ktorá na zistený skutkový stav nedopadá, alebo správne určenú právnu normu nesprávne vyložil, prípadne ju na daný skutkový stav nesprávne aplikoval.

16. Podľa § 3 ods. 5 vety tretej zákona č. 250/2007 Z. z. o ochrane spotrebiteľa spotrebiteľ, ktorý na súde úspešne uplatní porušenie práva alebo povinnosti ustanovenej týmto zákonom a osobitnými predpismi, má právo na primerané finančné zadost'učinenie od toho, kto za porušenie práva alebo povinnosti ustanovenej týmto zákonom a osobitnými predpismi zodpovedá.

17. Zmyslom a účelom finančného zadost'učinenia podľa zákona č. 250/2007 Z. z. je predovšetkým odradiť dodávateľov od protiprávneho konania voči spotrebiteľom. Možno ho však chápať aj ako prostriedok na vyvolanie aktivity spotrebiteľov domáhať sa ochrany svojich práv proti dodávateľom v prípadoch, keď dodávatelia ich práva hrubým spôsobom porušujú. Účelom finančného zadost'učinenia je doviesť ochranu porušeného práva spotrebiteľa ako slabšej strany v spotrebiteľských zmluvách spôsobom, ktorý práve z tohto dôvodu vyžaduje poskytnutie vyššieho stupňa ochrany (napr. uznesenie najvyššieho súdu sp. zn. 1Cdo/173/2022, rozsudok najvyššieho súdu sp. zn. 4Cdo/298/2020).

17.1. Eurokonformným a k slabšej strane spotrebiteľského vzťahu náležite ústretovým je taký výklad, pri ktorom splnením podmienky úspešného uplatnenia porušenia práva alebo povinnosti ustanovenej zákonom o ochrane spotrebiteľa a osobitnými predpismi, zakladajúcej právo spotrebiteľa na primerané finančné zadost'učinenie podľa § 3 ods. 5 zákona č. 250/2007 Z. z., je vyslovenie sa súdom o porušení práva alebo povinnosti ustanovenej týmto zákonom a osobitnými predpismi v akomkoľvek rozhodnutí v prospech spotrebiteľa aj vo forme konštatovania porušenia len v odôvodnení rozhodnutia ako otázky predbežnej (pozri uznesenie najvyššieho súdu sp. zn. 3Cdo/31/2020, publikované ako judikát R 30/2023).

18. Z obsahu rozsudku prvoinštančného súdu z 30. októbra 2017 č. k. 19C/22/2016-73, ktorý nadobudol právoplatnosť 23. januára 2018 (č. l. 15 a nasl. súdneho spisu) najvyšší súd zistil, že prvoinštančný súd zamietol žalobu BL Finance, s. r. o. (žalovanej v teraz posudzovanom spore) proti K. A. (žalobkyni v teraz posudzovanom spore), ktorou sa domáhala zaplatenia 382,10 eura z titulu nároku vyplývajúceho z ustanovení zákona č. 258/2001 Z. z. o spotrebiteľských úveroch. Z odôvodnenia (bod 8.) vyplynulo, že po právoplatnosti veci o povolení obnovy konania bola vec zapísaná pod sp. zn. 19C/22/2016, pričom na návrh GE Money, a.s. v likvidácii (pôvodná žalobkyňa) súd uznesením zo 7. marca 2016 č. k. 19C/22/2016-36 pripustil, aby z konania vystúpila pôvodná žalobkyňa a vstúpila doň nová žalobkyňa BL Finance, s. r. o. Uznesenie bolo doručené BL Finance, s. r. o. dňa 11. marca 2016, ktorá voči tomuto odvolanie nepodala a tak toto rozhodnutie nadobudlo právoplatnosť dňa 30. marca

2016, čím sa táto nová žalobkyňa stala stranou sporu. Nosné dôvody zamietnutia žaloby spočívali v závere súdu, že ustanovenia spornej zmluvy o revolvingovom úvere týkajúce sa zmluvnej pokuty vo výške 20 % ročne a úrokovej sadzby vo výške 29,52 % sú neprijateľnými zmluvnými podmienkami v zmysle § 53 OZ, navyše predmetná úroková sadzba je v rozpore s dobrými mravmi podľa § 39 OZ spolu s výškou úrokov z omeškania. Prvoinštančný súd podotkol, že právna predchodkyňa žalobkyne neupravila uzavretú zmluvu tak, aby bola po 1. máji 2004 v súlade s právnou úpravou ochrany spotrebiteľa, a preto, keďže došlo k zrušeniu pôvodného platobného rozkazu v dôsledku povolenej obnovy konania a terazšia žalobkyňa ako právna nástupkyňa zotrvala na žalobe a nezobrala ju výslovne späť, ani sa výslovne nevzdala svojho nároku, neostávalo nič iné, než žalobu zamietnuť.

19. V posudzovanej veci odvolací súd vo vzťahu k namietanej pasívnej vecnej legitímácii žalovanou v podstatnom uviedol, že „vstupom žalovaného do konania sp. zn. 19C/22/2016 na miesto žalobcu, v ktorom bolo konštatované porušenie právnych predpisov zameraných na ochranu spotrebiteľa v súvislosti so Zmluvou o revolvingovom úvere č. 1011841432 zo dňa 24.5.2002, mal (v tomto konaní) žalovaný, aktívnu vecnú legitímáciu na vymożenie uplatnenej pohľadávky, teda sa stal subjektom práva, ktoré mu vyplýva z hmotného práva. Ak bol aktívne vecne legitimovaný v základnom konaní, kde boli konštatované neprijateľné zmluvné podmienky a rozpor s dobrými mravmi v spotrebiteľskej zmluve, zostáva žalovanému zachovaná vecná legitímácia aj v konaní o primerané finančné zadost'učinenie, v ktorom sa žalobkyňa domáha primeraného finančného zadost'učinenia z tej istej spotrebiteľskej zmluvy, aj keď ju sám žalovaný nekoncipoval.“ (bod 61. napadnutého rozhodnutia).

20. Vzhľadom na skutkové okolnosti prejednávanej veci dovolací súd dospel k záveru, že odvolacím súdom zvolená interpretácia na vec vzťahujúceho ustanovenia § 3 ods. 5 vety tretej zákona č. 250/2007 Z. z. - na základe ktorej dospel k záveru, že vecná legitímácia založená v konaní, v ktorom boli konštatované neprijateľné zmluvné podmienky a rozpor s dobrými mravmi v spotrebiteľskej zmluve, v dôsledku čoho bol naplnený predpoklad úspešného uplatnenia porušenia práva alebo povinnosti umožňujúci spotrebiteľovi požadovať od žalovanej strany primerané finančné zadost'učinenie, zostáva zachovaná i v nadväzujúcom konaní o priznanie primeraného finančného zadost'učinenia, a to i za situácie, keď žalovaná spotrebiteľskú zmluvu sama nekoncipovala - neodporuje vyššie definovanému účelu a zmyslu predmetného ustanovenia a zároveň zodpovedá zistenému skutkovému stavu. Odvolací súd podľa názoru dovolacieho súdu právne konformným spôsobom vysvetlil právne dôvody, pre ktoré pasívna vecná legitímácia v tomto spore svedčila práve žalovanej a prečo v konečnom dôsledku bolo nevyhnutné určiť zodpovednú za porušenie povinnosti ustanovenej osobitnými predpismi v súvislosti s nárokom žalobkyne na primerané finančné zadost'učinenie práve žalovanú. Napokon, zo zákonnej dikcie označenia zodpovedného subjektu, od ktorého je možné požadovať primerané finančné zadost'učinenie („od toho, kto za porušenie práva alebo povinnosti ustanovenej týmto zákonom a osobitnými predpismi zodpovedá“) de lege lata nevyplýva, že to nevyhnutne musí byť iba zmluvná strana spotrebiteľskej zmluvy, v súvislosti s ktorou sa uplatňuje nárok na primerané finančné zadost'učinenie.

21. Vzhľadom na to žalovaná neopodstatnene namietala, že jej dovolanie je prípustné podľa § 421 ods. 1 písm. b) CSP. Dovolací súd preto odmietol dovolanie žalovanej podľa § 447 písm. c) CSP.

22. Rozhodnutie o nároku na náhradu trov dovolacieho konania najvyšší súd neodôvodňuje (§ 451 ods. 3 veta druhá CSP).

23. Toto rozhodnutie prijal senát najvyššieho súdu pomerom hlasov 3 : 0.

Poučenie:

Proti tomuto uzneseniu nie je prípustný opravný prostriedok.